

USTAWA

z dnia 23 grudnia 1994 r.

o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw.

Art. 1. Ustawa określa zasady i tryb kształtowania środków oraz limitów na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej.

Art. 2. 1. Przez użyte w ustawie określenie „państwowa sfera budżetowa” rozumie się państwowe jednostki organizacyjne, które prowadzą gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 1991 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. z 1993 r. Nr 72, poz. 344 oraz z 1994 r. Nr 76, poz. 344, Nr 121, poz. 591 i Nr 133, poz. 685), oraz szkoły wyższe i inne jednostki prowadzące gospodarkę finansową na zasadach określonych w art. 30 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 63, poz. 314 oraz z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 43, poz. 163, Nr 105, poz. 509 i Nr 121, poz. 591), z wyłączeniem placówek zagranicznych.

2. Przepisów ustawy nie stosuje się do pracowników zatrudnionych w Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Trybunale Konstytucyjnym, Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, Sądzie Najwyższym, Naczelnym Sądzie Administracyjnym, Najwyższej Izbie Kontroli, Państwowej Inspekcji Pracy, Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji oraz Krajowym Biurze Wyborczym.

3. Przez użyte w ustawie określenia „pracownicy” oraz „wynagrodzenia” rozumie się również żołnierzy i funkcjonariuszy oraz uposażenia należne żołnierzom i funkcjonariuszom.

Art. 3. 1. Podstawę do określenia środków i limitów na wynagrodzenia w danym roku budżetowym stanowią:

- 1) w państwowej sferze budżetowej, z zastrzeżeniem pkt 2:
 - a) prognozowane przeciętne wynagrodzenie w państwowej sferze budżetowej, ustalone w trybie określonym w art. 4, zwane dalej „prognozowanym przeciętnym wynagrodzeniem”,
 - b) kalkulacyjna liczba etatów, określana co roku w ustawie budżetowej dla poszczególnych części i działów klasyfikacji budżetowej,
 - c) międzydziałowe relacje prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, ustalone w trybie określonym w art. 4,
 - d) prognozowana wysokość najniższego wynagrodzenia ustalonego na podstawie odrębnych przepisów,
- 2) dla grup osób wymienionych w art. 11, 12 oraz 14—20 zasady określone w pkt 1 lit. a) i b) oraz ustalone wielokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej.

2. Przez prognozowane przeciętne wynagrodzenie rozumie się średniomiesięczną wielkość wynagrodzeń osobowych, nagród z zakładowego funduszu nagród oraz honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za pracę wynikającą ze stosunku pracy — w przeliczeniu na 1 etat kalkulacyjny.

Art. 4. 1. Prognozowane przeciętne wynagrodzenie oraz międzydziałowe relacje tego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej są corocznie, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 2, przedmiotem negocjacji w ramach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, powołanej na podstawie odrębnych przepisów, zwanej dalej „Trójstronną Komisją”, z udziałem przedstawicieli organizacji związkowych zawodowych pracowników sfery budżetowej o zasięgu ogólnokrajowym.

2. Rada Ministrów, w terminie do dnia 20 lipca każdego roku, przedkłada ogólnokrajowym organizacjom związków zawodowych zrzeszających pracowników państwowej sfery budżetowej, w celu wyrażenia opinii, propozycję prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia i międzydziałowych relacji tego wynagrodzenia na rok następny. Wraz z tą propozycją przedkłada informację o:

- 1) przewidywanych zmianach cen towarów i usług konsumpcyjnych,
- 2) przewidywanym wzroście wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw,
- 3) innych założeniach makroekonomicznych, w tym zmiany realnej wartości przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej na okresy wieloletnie.

Nieprzedstawienie opinii w terminie 20 dni od przedłożenia propozycji uważa się za rezygnację z prawa jej wyrażenia.

3. Rada Ministrów przedstawia Trójstronnej Komisji w terminie do dnia 15 sierpnia każdego roku propozycję prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia i międzydziałowych relacji tego wynagrodzenia na rok następny. Wraz z tą propozycją przedkłada informację, o której mowa w ust. 2, oraz prognozowaną kalkulacyjną liczbę etatów w państwowej sferze budżetowej.

4. Jeżeli Trójstronna Komisja uzgodni wysokość prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia oraz międzydziałowe relacje tego wynagrodzenia, Rada Ministrów jest zobowiązana do uwzględnienia w projekcie ustawy budżetowej środków na wynagrodzenia zapewniających osiągnięcie ustalonej wysokości prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia.

5. Jeżeli w ciągu dwóch tygodni od przedstawienia propozycji, o których mowa w ust. 3, nie nastąpi uzgodnienie stanowiska Trójstronnej Komisji, Rada Ministrów przyjmie do projektu ustawy budżetowej wysokość prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, z tym że nie może być ona niższa od prognozowanego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 3.

Art. 5. 1. W 1995 r. wzrost prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej będzie wyższy co najmniej o sześć punktów procentowych od planowanego w ustawie budżetowej średniorocznego wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

2. Pierwsze negocjacje, o których mowa w art. 4 ust. 1, dotyczyć będą 1996 roku.

3. W latach 1996—1998 prognozowane przeciętne wynagrodzenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3, będzie wzrastać w stopniu wyższym niż wskaźnik zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych.

4. W razie gdy w latach 1995—1998 prognozowane roczne przeciętne wynagrodzenie wzrośnie w stopniu niższym niż wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, Rada Ministrów dokonuje korekty wynagrodzenia bazowego, o którym mowa w art. 8, gwarantującej zachowanie realnej wartości przeciętnego wynagrodzenia. Korekta będzie dokonywana nie później niż w terminie dokonywania podwyżek wynagrodzeń, określonym w ustawie budżetowej.

Art. 6. 1. W ustawie budżetowej ustala się:

- 1) wysokość prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia,
- 2) dla poszczególnych części i działów klasyfikacji budżetowej kwoty środków na wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, bez środków na podwyżki wynagrodzeń, kalkulacyjne liczby etatów z wyodrębnieniem etatów sędziów i prokuratorów, żołnierzy i funkcjonariuszy oraz kandydatów i żołnierzy niezawodowych,
- 3) w poszczególnych częściach i działach klasyfikacji budżetowej limity wynagrodzeń bazowych oraz kalkulacyjne liczby etatów dla gospodarki pozabudżetowej, szkół wyższych i innych jednostek prowadzących gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o szkolnictwie wyższym oraz jednostek prowadzących gospodarkę finansową na zasadach ustalonych dla zakładów budżetowych,
- 4) kwoty środków i limitów na podwyżki wynagrodzeń w podziale na:
 - a) działy klasyfikacji budżetowej,
 - b) jednostki budżetowe i jednostki, o których mowa w pkt 3, w podziale na nie dotowane i dotowane, z uwzględnieniem stopnia dotowania,
 - c) grupy osób wymienione w pkt 2,
- 5) terminy dokonywania podwyżek wynagrodzeń,
- 6) rezerwę etatów kalkulacyjnych, środków i limitów na wynagrodzenia, przeznaczoną do dyspozycji Rady Ministrów, na nieprzewidziane zmiany organizacyjne.

2. Do przenoszenia środków i limitów na wynagrodzenia stosuje się odpowiednio przepisy art. 45 ust. 3 i 5 ustawy — Prawo budżetowe.

3. Przez limit wynagrodzeń, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, rozumie się dopuszczalną wysokość środków, jakie jednostki, o których mowa w tym przepisie, mogą przeznaczyć na wynagrodzenia pracowników.

4. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, wypadki, w których wynagrodzenia w gospodarce pozabudżetowej oraz w innych jednostkach, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mogą być wypłacane poza limitem.

5. Rezerwa środków na podwyżki wynagrodzeń oraz rezerwa, o której mowa w ust. 1 pkt 6, jest planowana w ustawie budżetowej wyłącznie w części „Rezerwy celowe”.

Art. 7. 1. Rada Ministrów dokonuje, w drodze rozporządzenia, podziału środków rezerwy na podwyżki wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych i limitu wynagrodzeń na podwyżki dla jednostek, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, na części budżetowe, z podziałem na działy.

2. Dysponenci części budżetowych dokonują podziału między poszczególne jednostki sfery budżetowej:

- 1) środków bazowego wynagrodzenia i środków na podwyżki w jednostkach budżetowych,
- 2) limitów wynagrodzeń bazowych i limitów na podwyżki w jednostkach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3.

3. Minister Finansów dokonuje odpowiednich zmian planu wydatków budżetowych na wniosek właściwego dysponenta części budżetowej.

Art. 8. 1. Przez bazowe wynagrodzenie, o którym mowa w art. 7 ust. 2, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 4, rozumie się miesięczną kwotę prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia osobowego i honorariów wynikających ze stosunku pracy ze stycznia roku poprzedniego bez podwyżek, powiększoną o miesięczną kwotę przyznaną na podwyżki wynagrodzeń w poprzednim roku, pomnożoną przez kalkulacyjną liczbę etatów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 lit. b), oraz przez 12.

2. W wypadku zmian organizacyjnych przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 9. 1. W jednostkach budżetowych ogólna kwota wynagrodzeń, łącznie ze środkami wykorzystanymi z tytułu niższego zatrudnienia niż kalkulacyjna liczba etatów, nie może przekroczyć kwoty środków przydzielonych jednostce w trybie określonym w art. 7 ust. 2 pkt 1.

2. W jednostkach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, ogólna kwota wynagrodzeń, łącznie ze środkami wykorzystanymi z tytułu niższego zatrudnienia niż kalkulacyjna liczba etatów, nie może, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 4, przekroczyć limitu określonego w trybie art. 7 ust. 2 pkt 2.

Art. 10. W wypadku przejęcia przez gminę, na podstawie umowy zawartej z organem administracji państwowej, zadań, na których realizację określono w ustawie budżetowej kwoty środków i limitów na wynagrodzenia w trybie art. 7 ust. 2 — środki i limity na wynagrodzenia w części przypadającej na realizację tych zadań nie mogą być wykorzystane przez organ administracji państwowej.

Art. 11. W ustawie z dnia 10 grudnia 1959 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 1984 r. Nr 29, poz. 149, z 1989 r. Nr 35, poz. 192, z 1991 r. Nr 94, poz. 422 i Nr 105, poz. 453, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 oraz z 1994 r. Nr 53, poz. 214 i Nr 105, poz. 509) w art. 68 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 1 skreśla się wyrazy „wolne od podatku od wynagrodzeń”;
- 2) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Przeciętne uposażenie funkcjonariuszy stanowi wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej.

3. Wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, o której mowa w ust. 2, określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.”

Art. 12. W ustawie z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. z 1992 r. Nr 5, poz. 18) w art. 2 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Przeciętne uposażenie żołnierzy zawodowych stanowi wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej.

4. Wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, o której mowa w ust. 3, określa Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w drodze rozporządzenia.”

Art. 13. W ustawie z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, z 1982 r. Nr 31, poz. 214, z 1985 r. Nr 22, poz. 98 i Nr 50, poz. 262, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1989 r. Nr 34, poz. 178, z 1991 r. Nr 100, poz. 443 oraz z 1993 r. Nr 1, poz. 1) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2a otrzymuje brzmienie:

„Art. 2a. Wynagrodzenie Prezydenta składa się z wynagrodzenia zasadniczego odpowiadającego siedmiokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej oraz dodatku funkcyjnego odpowiadającego dwu- i półkrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej.”

2) w art. 3 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wynagrodzenie ustala się na podstawie prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej.”

3) skreśla się art. 3a.

Art. 14. W ustawie z dnia 20 września 1984 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 1994 r. Nr 13, poz. 48) art. 45 otrzymuje brzmienie:

„Art. 45. 1. Wynagrodzenie zasadnicze sędziów jest równe i stanowi, odpowiednio do rangi stanowiska sędziego, wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej; wysokość wynagrodzenia sędziów różnicuje staż pracy i pełnione funkcje.

2. Wynagrodzenie sędziów i członków Biura Orzecznictwa określa, w drodze rozporządzenia, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa.”

Art. 15. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1994 r. Nr 7, poz. 25, Nr 77, poz. 355, Nr 91, poz. 421 i Nr 105, poz. 509) art. 71 otrzymuje brzmienie:

„Art. 71. § 1. Wynagrodzenie zasadnicze sędziów równorzędnych sądów jest równe i stanowi, odpowiednio do rangi stanowiska sędziego, wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej; wysokość wynagrodzenia sędziów sądów równorzędnych różnicuje staż pracy i pełnione funkcje.

§ 2. Wynagrodzenie sędziów określa, w drodze rozporządzenia, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa."

Art. 16. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 1994 r. Nr 19, poz. 70 i Nr 105, poz. 509) art. 62 otrzymuje brzmienie:

„Art. 62. 1. Wynagrodzenie zasadnicze prokuratorów równorzędnych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury jest równe i stanowi, odpowiednio do rangi stanowiska prokuratora, wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej; wysokość wynagrodzenia prokuratorów równorzędnych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury różnicuje staż pracy i pełnione funkcje.

2. Wynagrodzenie prokuratorów określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia."

Art. 17. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. Nr 30, poz. 179, z 1991 r. Nr 94, poz. 422 i Nr 107, poz. 461, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 oraz z 1994 r. Nr 53, poz. 214) w art. 99 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 2 skreśla się wyrazy „wolne od podatku od wynagrodzeń”;

2) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Przeciętne uposażenie policjantów stanowi wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej.

4. Wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, o której mowa w ust. 3, określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia."

Art. 18. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Urzędzie Ochrony Państwa (Dz. U. Nr 30, poz. 180, z 1991 r. Nr 94, poz. 422 i Nr 107, poz. 461, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 oraz z 1994 r. Nr 53, poz. 214) w art. 86 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 2 skreśla się wyrazy „wolne od podatku od wynagrodzeń”;

2) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Przeciętne uposażenie funkcjonariuszy stanowi wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej.

4. Wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, o której mowa w ust. 3, określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia."

Art. 19. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. Nr 78, poz. 462, z 1991 r. Nr 94, poz. 422, z 1992 r. Nr 54, poz. 254, z 1993 r. Nr 12, poz. 52 oraz z 1994 r. Nr 53, poz. 214) w art. 103 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 2 skreśla się wyrazy „wolne od podatku od wynagrodzeń”;

2) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Przeciętne uposażenie funkcjonariuszy stanowi wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej.

4. Wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, o której mowa w ust. 3, określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia."

Art. 20. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 88, poz. 400, z 1992 r. Nr 21, poz. 86 i Nr 54, poz. 254 oraz z 1994 r. Nr 53, poz. 214) w art. 85 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Przeciętne uposażenie funkcjonariuszy stanowi wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej.

4. Wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, o której mowa w ust. 3, określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia."

Art. 21. Ilekcóż w przepisach prawa jest mowa o:

1) „przeciętnym wynagrodzeniu w sferze produkcji materialnej”, „przeciętnym wynagrodzeniu w sześciu podstawowych działach”, „przeciętnym wynagrodzeniu w pięciu podstawowych działach” — oznacza to „przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw”;

2) „przeciętnym wynagrodzeniu w gospodarce społecznej” — oznacza to „przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej”.

Art. 22. Traci moc ustawa z dnia 31 stycznia 1989 r. o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w sferze budżetowej (Dz. U. Nr 4, poz. 24, Nr 48, poz. 261 i Nr 64, poz. 389 oraz z 1990 r. Nr 71, poz. 417).

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1995 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*